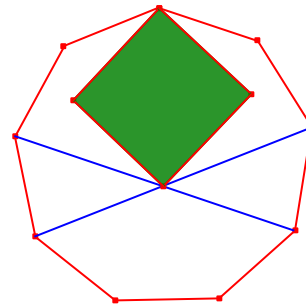

Problemes de Geometria per a l'ESO 260

2591.- En un polígon regular de 9 costats que mesuren 2 cadascun. Determineu l'àrea del quadrat ombrejat.

Solució:

Siga el polígon regular $ABCDEFGHI$ de costat $\overline{AB} = 2$ i centre O .

Siga $R = \overline{OA}$ el radi de la circumferència circumscrita al polígon regular.

Siga K la intersecció de les diagonals $\overline{CG}, \overline{DH}$
Siga el quadrat $AJKL$.

Siga $\overline{AC} = a, \overline{AK} = b$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ABC$:

$$\frac{a}{\sin 140^\circ} = \frac{2}{\sin 20^\circ} = 2R$$

$$R = \frac{1}{\sin 20^\circ}, a = \frac{2 \cdot \sin 40^\circ}{\sin 20^\circ}$$

$\angle ACK = 60^\circ, \angle KAC = 70^\circ - 20^\circ = 50^\circ, \angle AKC = 70^\circ$

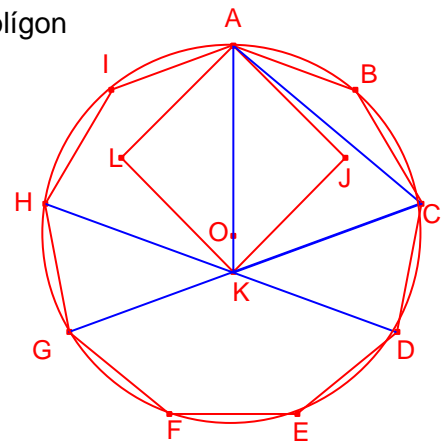
Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ACK$:

$$\frac{a}{\sin 70^\circ} = \frac{b}{\sin 60^\circ}$$

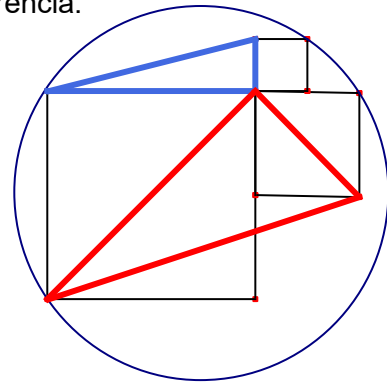
$$b = \frac{\sin 60^\circ}{\sin 70^\circ} a = \frac{\sin 60^\circ}{\sin 70^\circ} \frac{2 \cdot \sin 40^\circ}{\sin 20^\circ} = \frac{2 \cdot \sin 40^\circ \cdot \sin 60^\circ}{\frac{1}{2} \sin 50^\circ} = 4 \cdot \sin 60^\circ = 2\sqrt{3}$$

L'àrea del rectangle $AJKL$ és:

$$S_{AJKL} = \frac{1}{2} b^2 = 6$$

2592.- A la figura hi ha tres quadrats dins d'una circumferència.
 El triangle blau té àrea 5.
 Calculeu l'àrea del triangle roig.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = a$

Siga $\overline{BP} = b$

Considerem el quadrat $BRES$.

\overline{DR} és diàmetre de la circumferència.

Construïm el rectangle $ARTD$.

$\overline{RT} = \overline{AD} = a$

Aleshores:

$$\overline{BR} = \frac{1}{2}a$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle DAR$

$$\overline{DR} = \frac{\sqrt{13}}{2}a$$

$\angle BDC = 45^\circ$

Aleshores, \overline{QT} és igual al costat d'un quadrat inscrit en la circumferència.

$$\overline{QT} = \frac{\sqrt{2}\sqrt{13}}{2}a$$

$$\overline{KQ} = a + b, \overline{KT} = \frac{1}{2}a - b$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle QKT$

$$\frac{13}{8}a^2 = (a + b)^2 + \left(\frac{1}{2}a - b\right)^2$$

Simplificant:

$$2b^2 + ab - \frac{3}{8}a^2 = 0$$

Resolent l'equació:

$$b = \frac{1}{4}a$$

L'àrea del triangle $\triangle ABP$ és 5.

Aleshores:

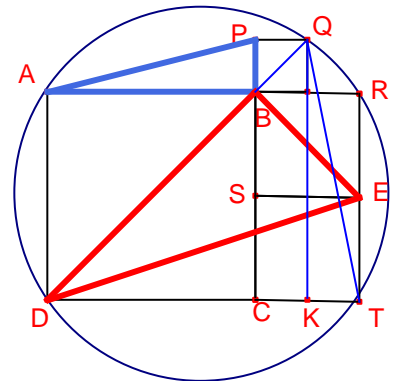
$$ab = 10$$

$$\frac{1}{4}a^2 = 10$$

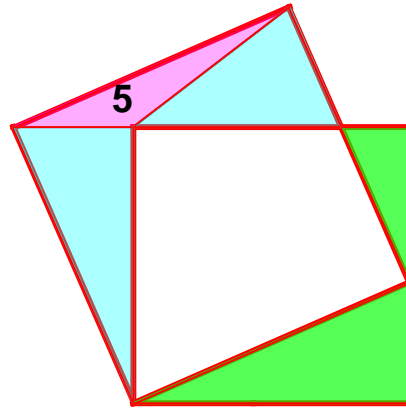
El triangle roig $\triangle BDE$ és rectangle $\angle DBE = 90^\circ$

L'àrea del triangle $\triangle BDE$ és:

$$S_{BDE} = \frac{1}{2}a\sqrt{2} \cdot \frac{1}{2}a\sqrt{2} = \frac{1}{2}a^2 = 20$$

2593.- En la figura hi ha dos quadrats.
 El triangle ombrejat de morat és 5.
 Quina és més gran l'àrea de la superfície blava o la verda.
 Quina és la diferència d'àrees.

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ de costat $\overline{AB} = a$

Siga el quadrat $AEFG$ de costat $\overline{AE} = b$

Siga $\overline{BE} = x$

Siga K la intersecció dels dos quadrats.

Siga L la projecció de F sobre \overline{CD}

Els triangles rectangles $\triangle ABE, \triangle ADG, \triangle GLF$, són iguals.

Aleshores:

$$\overline{GD} = \overline{LF} = x$$

L'àrea del triangle $\triangle GDF$ és 5:

$$\frac{1}{2}x^2 = 5$$

$$\text{Aleshores, } x^2 = 10$$

$$\overline{CE} = a - x$$

Els triangles rectangles $\triangle ABE, \triangle ECK$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

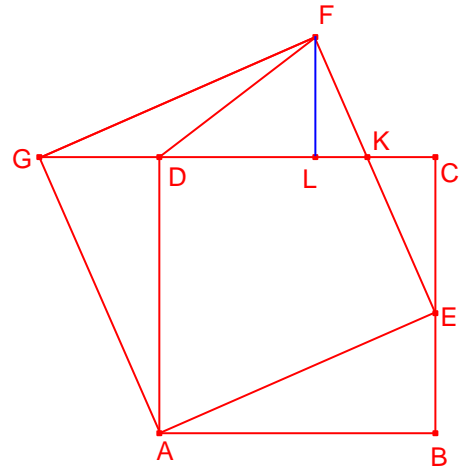
$$\overline{CK} = \frac{x(a-x)}{a}$$

$$\overline{DK} = a - \overline{CK} = \frac{a^2 - ax + x^2}{a}$$

Com els triangles $\triangle ABE, \triangle ADG$ són iguals, per comparar l'àrea blava i l'àrea verda farem la diferència de les àrees dels triangles $\triangle DKF, \triangle ECK$

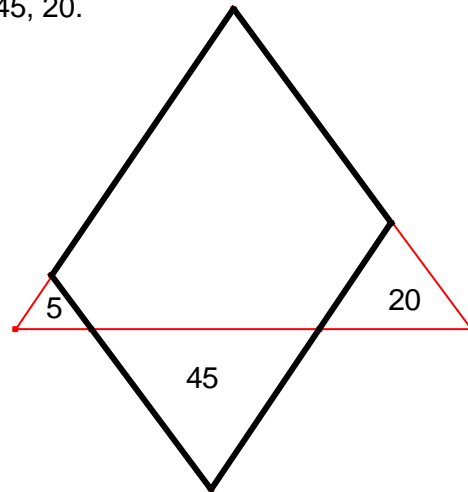
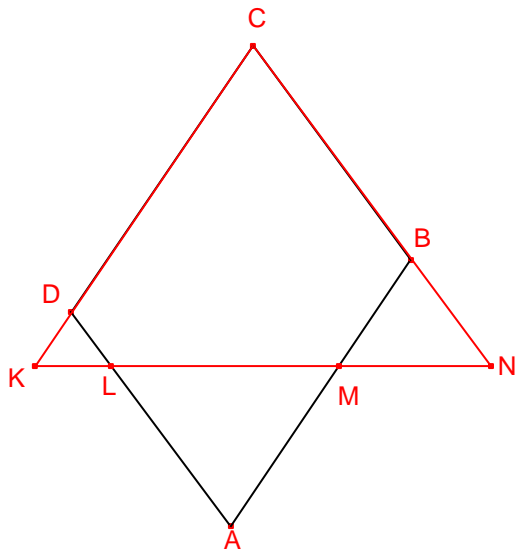
$$S_{DKF} - S_{ECK} = \frac{1}{2} \frac{a^2 - ax + x^2}{a} \cdot x - \frac{1}{2} (a - x) \frac{x(a-x)}{a} = \frac{1}{2a} \cdot ax^2 = 5.$$

Aleshores, l'àrea de la superfície blava es més gran que l'àrea de la superfície verda i la diferència és 5.

2594.- Els triangles de la figura tenen àrees 5, 45, 20.
 Calculeu l'àrea del paral·lelogram.

Solució:

Siga el paral·lelogram $ABCD$.

Els triangles $\triangle KLD$, $\triangle MLA$, $\triangle MNB$ són semblants.

Les àrees dels triangles semblants són proporcionals als quadrats dels costats corresponents:

Aleshores:

$$\overline{KL} : \overline{ML} : \overline{MN} = 1 : 3 : 2$$

Siga $\overline{KL} = k$, $\overline{ML} = 3k$, $\overline{MN} = 2k$

$\triangle KLD$, $\triangle KNC$ són semblants, aleshores:

$$\frac{S_{KNC}}{S_{KLD}} = \left(\frac{6k}{k}\right)^2$$

$$S_{KNC} = 5 \cdot 6^2 = 180$$

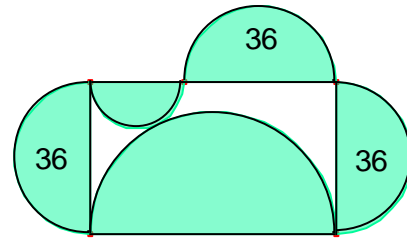
L'àrea del pentàgon $KLMCN$ és:

$$S_{KLMCN} = S_{KNC} - S_{AKN} - S_{MNB} = 180 - 5 - 20 = 155$$

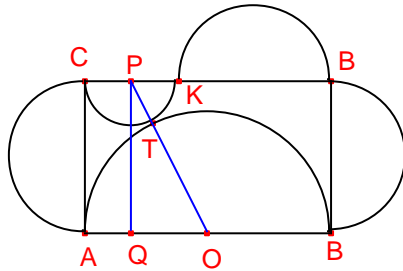
L'àrea del paral·lelogram $ABCD$ és:

$$S_{ABCD} = S_{KLMCN} + S_{MLA} = 155 + 45 = 200$$

2695.- A l'exterior d'un rectangle s'han dibuixat tres cercles iguals d'àrea 36. Calculeu l'àrea total dels altres cercles dos cercles interiors.

Solució:

Siga el rectangle $ABCD$.

Siga $\overline{BK} = 2r$ diàmetre de les semicircumferències exteriors.

Siga $\overline{CK} = 2s$ diàmetre de la semicircumferència interior menuda de centre P .

Siga $\overline{OA} = r + s$ radi de la semicircumferència interior gran.

L'àrea del semicercle de diàmetre $\overline{BK} = 2r$ és 36:

$$\frac{1}{2}\pi r^2 = 36$$

Siga Q la projecció de P sobre el costat \overline{AB} .

$$\overline{OP} = r + 2s, \overline{OQ} = r, \overline{PQ} = 2r$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle PQO :

$$(r + 2s)^2 = r^2 + 4r^2$$

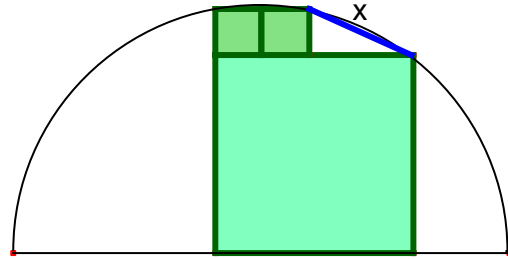
Simplificant:

$$s^2 + rx - r^2 = 0$$

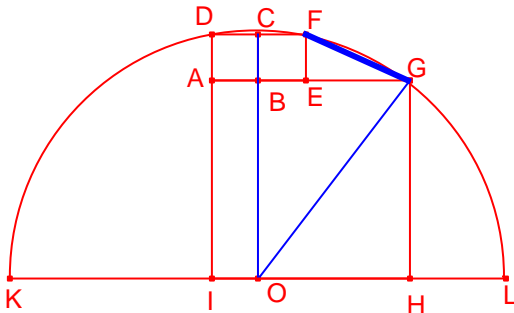
La suma de les àrees dels semicercles interiors al rectangle és:

$$S = \frac{1}{2}\pi(s^2 + (r + s)^2) = \frac{1}{2}\pi(r^2 + 2s^2 + 2rs) = \frac{1}{2}\pi \cdot 3r^2 = 3 \cdot 36 = 108$$

2596.- L'àrea dels dos quadrats menuts és 6, cadascun d'ells.

Solució:

Siguen els quadrats menuts $ABCD, BEFC$ de costat $\overline{AB} = a$

La seua àrea és 6:

$$a^2 = 6$$

Siga el quadrat gran $AGHI$ de costat $\overline{AG} = c$

El centre de la semicircumferència és O intersecció de les rectes BC, HI .

Siga $\overline{KL} = 2r$ el diàmetre del semicercle.

Aplicant el teorema de Pitàgores als triangles rectangles $\triangle DIO, \triangle OHG$:

$$(a + c)^2 + a^2 = r^2$$

$$(c - a)^2 + c^2 = r^2$$

Igualant ambdues expressions:

$$(a + c)^2 + a^2 = (c - a)^2 + c^2$$

Simplificant:

$$c^2 - 4ac - a^2 = 0$$

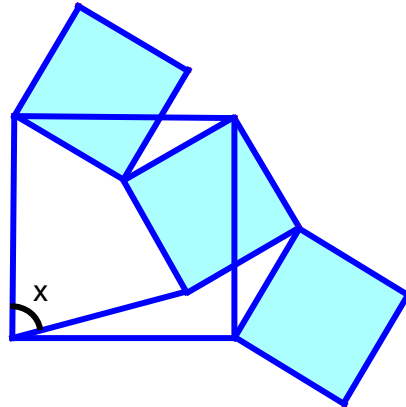
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle EFG$:

$$\overline{FG}^2 = a^2 + (c - 2a)^2 = c^2 - 4ac + 5a^2 = 6a^2 = 36$$

Aleshores:

$$x = \overline{FG} = 6$$

2597.- El total de l'àrea dels tres triangles iguals ombrejats, és igual a l'àrea del quadrat gran. Calculeu la mesura de l'angle x

Solució:

Siga el quadrat gran $ABCD$.

Siguen els quadrats iguals $DEFG, CEKJ, BHIJ$ de costat $\overline{DE} = c$

$$3 \cdot S_{DEFG} = S_{ABCD}$$

Aleshores, $\overline{AD} = c\sqrt{3}$

Siguen M, N els punts migs del costats $\overline{BC}, \overline{CD}$, respectivament.

$$\frac{\overline{DN}}{\overline{DE}} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Aleshores:

$$\angle CDE = \angle DCE = 30^\circ, \angle JCB = \angle CBJ = 30^\circ$$

$$\angle DEC = \angle BJC = 120^\circ$$

$$\angle KCB = 45^\circ - 30^\circ = 15^\circ$$

$$\angle KJB = 120^\circ - 90^\circ = 30^\circ$$

$$\angle KBJ = \angle BKJ = 75^\circ$$

$$\angle KBC = 75^\circ - 30^\circ = 45^\circ$$

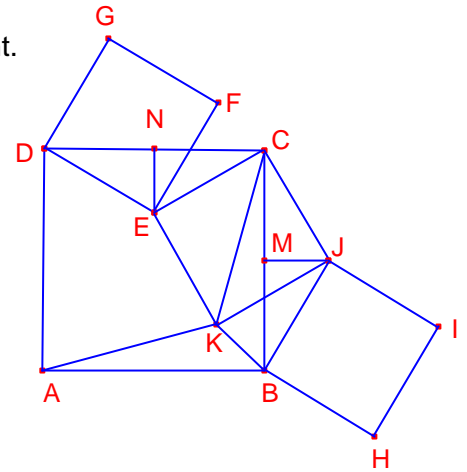
$$\angle ABK = 45^\circ$$

Aleshores, els triangles $\triangle ABK, \triangle CBK$ són iguals (CAC)

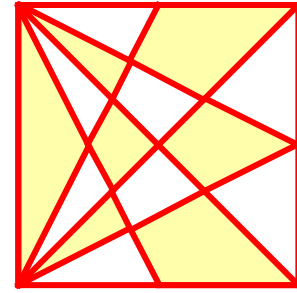
Aleshores,

$$\angle KCB = \angle KAB = 15^\circ$$

$$x = \angle DAK = 90^\circ - 15^\circ = 75^\circ$$

2598.- En la figura, calculeu la proporció entre l'àrea ombrada i l'àrea del quadrat

Solució:

Siga el quadrat $ABCD$ d'àrea 1.

$$S_{ADE} = \frac{1}{8}, S_{AEH} = \frac{1}{8}, S_{CDO} = \frac{1}{4}, S_{OMB} = \frac{1}{8}$$

Siguen $P = S_{AFG}, Q = S_{AGH}$

$$S_{AEF} = \frac{1}{8} - (P + Q)$$

$$\overline{EO} = \frac{1}{4} \overline{AB}$$

Els triangles $\triangle AHF, \triangle OEF$ són semblants i de raó 2:1

$$S_{OEF} = \frac{1}{4} (P + Q)$$

Els triangles $\triangle AHF, \triangle CDH$ són semblants i de raó 1:2

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{P + Q}{\frac{1}{4} + \frac{1}{2}(P + Q) + \frac{1}{8} - (P + Q)} = \frac{1}{4}$$

Aleshores,

$$P + Q = \frac{1}{12}$$

$$S_{OEF} = \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{12} = \frac{1}{48}, S_{AFE} = \frac{1}{8} - (P + Q) = \frac{1}{24}$$

Notem que P, K són paral·lels al costat \overline{AB} ja que els triangles $\triangle ABK, \triangle MOK$ també són semblants i de raó 2:1

$$S_{OMK} = 2 \cdot S_{OEF} = 2 \cdot \frac{1}{48} = \frac{1}{24}$$

Els triangles $\triangle AHG, \triangle MEG$ són semblants i de raó 2:3. Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{Q}{S_{AEM} - S_{AEF} - S_{AFG}} = \left(\frac{2}{3}\right)^2$$

$$\frac{Q}{\frac{3}{16} - \frac{1}{24} - P} = \frac{4}{9}$$

Simplificant:

$$Q = \frac{7}{108} - \frac{4}{9}P$$

Resolent el sistema:

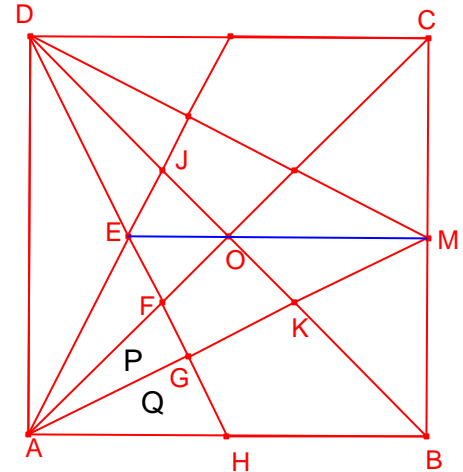
$$P = \frac{1}{30}, Q = \frac{1}{20}$$

$$S_{BKM} = \frac{1}{8} - \frac{1}{24} = \frac{1}{12}$$

$$S_{GHBK} = \frac{1}{4} - \left(\frac{1}{20} + \frac{1}{12}\right) = \frac{7}{60}$$

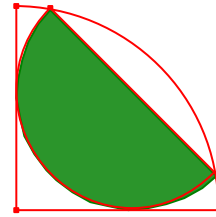
L'àrea ombrada és:

$$\begin{aligned} S_{\text{ombrada}} &= S_{ADE} + 2 \cdot S_{EFO} + 2 \cdot S_{AFG} + 2 \cdot S_{OMK} + 2 \cdot S_{GHBK} = \\ &= \frac{1}{12} + 2 \cdot \frac{1}{48} + 2 \cdot \frac{1}{30} + 2 \cdot \frac{1}{24} + 2 \cdot \frac{7}{60} = \frac{11}{20} \end{aligned}$$

2599.- En un quadrant s'ha inscrit un semicercle

Calculeu la proporció entre les àrees del semicercle i del quadrant.

Solució:

Siga $\overline{OA} = \overline{OB} = 1$ radi del quadrant.

Siga $\overline{PB} = \overline{PT} = r$ radi del quadrat. T punt de tangència.

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OTP$:

$$\overline{OP} = r\sqrt{2}$$

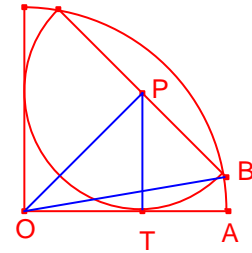
Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OPB$:

$$2r^2 + r^2 = 1$$

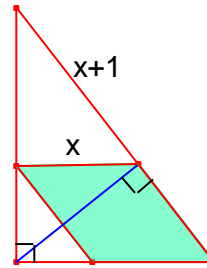
$$r^2 = \frac{1}{3}$$

La proporció entre les àrees és:

$$\frac{S_{semi}}{S_q} = \frac{\frac{1}{2}\pi \cdot r^2}{\frac{1}{4}\pi \cdot 1^2} = 2 \cdot \frac{1}{3} = \frac{2}{3}$$

2600.- En la figura, calculeu l'àrea del rombe ombrejat.

Solució:

Siga el rombe $BDEF$ de costat $\overline{DE} = x$

Els triangles rectangles $\triangle CED, \triangle ADB$ són iguals.

Aleshores,

$$\overline{AF} = 1$$

Els triangles rectangles $\triangle CED, \triangle CAB$ són semblants.

Aplicant el teorema de Tales:

$$\frac{x+1}{x} = \frac{2x+1}{x+1}$$

Resolent l'equació:

$$x = \frac{1+\sqrt{5}}{2} = \Phi, \text{ nombre d'or.}$$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle $\triangle EAF$

$$\overline{AE} = \sqrt{x^2 - 1} = \sqrt{\Phi^2 - 1} = \sqrt{\Phi}$$

L'àrea del rombe és:

$$S_{BDEF} = \Phi\sqrt{\Phi} \approx 2.0582$$

